

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2020. gada 11. septembrī

Satversmes tiesas 4. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs
Gunārs Kusiņš, tiesneši Daiga Rezevska un Artūrs Kučs,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto personas G (turpmāk –
Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums
Nr. 160/2020),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likuma 4. panta 4. punktu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 101. panta pirmajam teikumam un 106. panta pirmajam teikumam un spēkā neesošu no 2020. gada 15. maija.

2. Apstrīdētā norma noteic, ka dienestā var atrasties persona, kura nav sodīta par tīšu noziedzīgu nodarījumu, – neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktam Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums izvērtēt Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likuma normas atbilstību Satversmes 101. panta pirmajam teikumam un 106. panta pirmajam teikumam ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

Pieteikuma iesniedzējs pildījis profesionālo dienestu Iekšlietu ministrijas sistēmas iestādē, līdz ar attiecīgās iestādes lēmumu atvaļināts no dienesta sakarā ar neatbilstību dienestam, jo ticis sodīts par tīšu noziedzīgu nodarījumu. Tādējādi apstrīdētā norma viņam ir piemērota. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētā norma aizskar viņam Satversmes 101. pantā ietvertās tiesības pildīt valsts dienestu un 106. pantā ietvertās tiesības brīvi izvēlēties nodarbošanos.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta otro daļu persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību tikai tad, ja tā ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī tādu nav.

Apstrīdētā norma ir imperatīva un tā nepārprotami noteic, ka dienestā nevar atrasties persona, kura sodīta par tīšu noziedzīgu nodarījumu, – neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas. Tādējādi secināms, ka Pieteikuma iesniedzējam nav iespēju aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem.

Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturrtās daļas otrajam teikumam, ja nav iespēju Satversmē noteiktās pamattiesības aizstāvēt ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā no pamattiesību aizskāruma brīža.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka konkrētajā gadījumā termiņš pieteikuma iesniegšanai skaitāms no brīža, kad Pieteikuma iesniedzējs atvaļināts no dienesta, tas ir, no 2020. gada 16. jūlija. Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2020. gada 11. augustā. Tādējādi termiņš pieteikuma iesniegšanai ir ievērots.

7. Pieteikumā ir izklāstīti lietas faktiskie apstākļi un sniegts juridiskais pamatojums par apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību Satversmes 101. un 106. pantam. Tam ir pievienoti dokumenti, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai. Pieteikums atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

8. Saskaņā ar Satversmes tiesas noteikto kārtību pieteikuma izskatīšanas stadijā Satversmes tiesas kolēģija, kura izskata pieteikumu, izlemj arī jautājumu par pieteikumā un tā pielikumos norādītās informācijas pieejamību.

Lemjot par informācijas pieejamību, kolēģija izvērtē, vai ierobežotas pieejamības noteikšana lietas materiāliem aizsargās personas tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību, tostarp personas datu aizsardzību, neaizskars personas tiesības uz taisnīgu tiesu un netraucēs objektīvai tiesas procesa norisei, kā arī nepārkāps sabiedrības tiesības iegūt informāciju par konstitucionālo tiesvedību (*sk. Satversmes tiesas 2016. gada 22. novembra rīcības sēdes lēmumu „Par kārtību, kādā pieteikuma izskatīšanas stadijā izlemjams lūgums ierobežot pieteikumā ietvertās informācijas pieejamību”*).

Izvērtējot pieteikumu un tam pievienotos dokumentus, kolēģija secina, ka no tiem izrietošā informācija par Pieteikuma iesniedzēja sodāmību ietilpst viņam Satversmes 96. pantā ietverto tiesību uz privātās dzīves neaizskaramību tvērumā. Turklāt šāda informācija kopā ar Pieteikuma iesniedzēju identificējošu informāciju ir uzskatāma par personas datiem Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa regulas (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (turpmāk – Regula 2016/679) 4. panta 1. punkta izpratnē. Savukārt šo personas datu iekļaušana kolēģijas lēmumā par lietas ierosināšanu un publicēšana oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” ir uzskatāma par datu apstrādi Regulas 2016/679 4. panta 2. punkta izpratnē.

Atbilstoši Regulas 2016/679 10. pantam datu par personas sodāmību apstrādi, ievērojot Regulas 2016/679 6. panta 1. punktu, veic tikai oficiālas iestādes kontrolē vai tad, ja apstrādi atļauj Eiropas Savienības vai dalībvalsts tiesību akti, paredzot atbilstošas garantijas datu subjektu tiesībām un brīvībām. Turklāt jebkurai personas datu apstrādei jāatbilst, pirmkārt, Regulas 2016/679 5. pantā ietvertajiem principiem uz datu kvalitāti, un, otrkārt, vienam no Regulas 2016/679 6. pantā noteiktajiem kritērijiem datu apstrādes atzīšanai par likumīgu (*sk. Satversmes tiesas 2019. gada 4. jūnija lēmuma par jautājumu uzdošanu*

Eiropas Savienības Tiesai prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai lietā Nr. 2018-18-01 10.2. punktu un Eiropas Savienības Tiesas 2019. gada 16. janvāra sprieduma lietā C-496/17 „Deutsche Post”, ECLI:EU:C:2019:26, 57. punktu).

Konkrētajā gadījumā atbilstoši Regulas 2016/679 6. panta 1. punkta „c” apakšpunktam Pieteikuma iesniedzēja personas datu apstrādes tiesiskais pamats ir uz Satversmes tiesu attiecināms juridisks pienākums. Proti, Satversmes tiesas likuma 20. panta devītās daļas 4. punkts noteic: ja pieņemts lēmums par lietas ierosināšanu, triju dienu laikā pēc tā pieņemšanas publicēšanai oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” nosūta informāciju par lietas ierosināšanu, kurā norāda kolēģiju, kas lietu ierosinājusi, pieteikuma iesniedzēju un lietas nosaukumu. Tomēr atbilstoši Regulas 2016/679 5. panta 1. punkta „c” apakšpunktam personas datiem jābūt adekvātiem, atbilstīgiem un jāietver tikai to, kas nepieciešams to apstrādes nolūkā.

Izvērtējusi pieteikumā un tam pievienotajos dokumentos norādītos faktiskos apstākļus, kolēģija secina, ka Pieteikuma iesniedzēja identificējošas informācijas iekļaušana kolēģijas lēmumā par lietas ierosināšanu un publicēšana oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” radītu tādu viņa pamattiesību ierobežojumu, kas būtu lielāks nekā sabiedrības ieguvums no šādas informācijas publicēšanas. Konkrētajā gadījumā Satversmes tiesai tās kompetences īstenošanai un likumā noteikto pienākumu veikšanai nav nepieciešams iepriekš minētajā veidā apstrādāt datus par Pieteikuma iesniedzēja sodāmību. Tādēļ šajā lēmumā Pieteikuma iesniedzēju identificējošā informācija ir anonimizēta un tai ir nosakāma ierobežota pieejamība, kas ir spēkā līdz Satversmes tiesas galīgā nolēmuma pieņemšanai.

Nemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, kā arī uz Satversmes tiesas 2016. gada 22. novembra rīcības sēdes lēmumu „Par kārtību, kādā pieteikuma izskatīšanas stadijā izlemjams lūgums ierobežot pieteikumā ietvertās informācijas pieejamību”, Satversmes tiesas 4. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt lietu „Par Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likuma 4. panta 4. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 101. un 106. pantam” pēc personas G pieteikuma (pieteikums Nr. 160/2020).

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – līdz **2020. gada 11. novembrim** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

3. Noteikt ierobežotu pieejamību, kas ir spēkā līdz Satversmes tiesas galīgā nolēmuma pieņemšanai, pieteikumā un tā pielikumos ietvertajai informācijai par personas G vārdu, uzvārdu un personas kodu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Gunārs Kusiņš